

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XIII

REUS, DIMECRES 30 DE GENER DE 1918

NÚM. 25

LLENYA de tota classe i tamany per a fogaines i cuines econòmiques

SERRERIA i MAGATZEM: Passeig de Sunyer, Telèfon 332

DESPATX: Arraval alt de Jesus, 40, Telèfon 3

REPARTIDA DOMICILI

La llibertat del servei a Africa

Per 275 pessetes

La important casa CASTANERA, ben coneguda ja en aquesta regió com en totes les demés d'Espanya per la serietat i exactitud en complir els seus compromisos, té oberta la contractació per als reclutes de l'actual reemplaçament.

PER 275 PESSETES, en contracte de segur-fet abans del sorteig que tindrà lloc el 27 de Febrer pròxim, quedarán substituïts tots aquells que en son dia el toqui en sorteig servir a l'Àfrica.

Representant en aquesta SILVAN GIL PEREZ, Plaça de la Sang, 4, pral.

Grònica estrangera

EL SILENCI DE HERTLING

El canceller alemany ha parlat per fi. El discurs del comte Hertling, aplacat varies vegades, ha sigut pronunciat ja davant la comissió central del Reichstag. El discurs és llarg. Ha dit el canceller moltes paraules. Però nosaltres creiem que lo més notable de aquest discurs és el silenci del comte Hertling. I no hi ha paradoxa en aquesta frase nostra. L'orador, en efecte, ha guardat un absolut silenci sobre el punt que hauria d'haver constituit el tema principal del seu discurs: o sigui els objectius de guerra dels imperials.

A jutjar per l'extracte transmès pels raditelegrames de Nauen, el discurs del comte Hertling haurà defraudat a tot el món. No correspon de cap manera a l'interès que haurà despertat. El canceller no ha dit absolutament res nou. I encara sembla que, a despit de la fama de gran orador de que el comte Hertling gaudix, la seva última oració no ha sigut molt brillant.

En el seu discurs, el canceller alemany preté contestar als discursos de Mr. Lloyd George i de Mr. Wilson. Quina diferència entre aquell i aquests! A l'exposició concreta i clara del seu pensament per part dels estadistes de la Entente, respon Hertling amb unes quantes frases buides, fetes per a sortir del pas.

Després del discurs del canceller, seguim ignorant quins son els objectius de guerra de la Quadruple Imperial?

Sobre aquesta qüestió essencial no ha fet el comte Hertling més que algunes declaracions negatives. Ha parlat d'algunes previsions de la Entente, que els im-

perials no volen admetre. Però ha caliat respecte a quals siguin les previsions de la Quadruple Imperial. Sabem—i no és d'ara—que Alemanya no vol sentir parlar de la devolució d'Alsàcia-Lorena a França; i en aquest punt ha repetit el canceller el famós "jamai" del ministre de Relacions estrangeres, von Kuhlmann. Sabem que Alemanya no consent que sofregi menyspreu la sacrosanta integritat de l'Imperi otomà. Però no sabem—i era en extrem interessant saber-ho—que preté fer exactament Alemanya amb Bèlgica i amb el territori francès ocupat. En quant an aquest, les fosques paraules del canceller son més bé insidioses, i semblen indicar que Alemanya pretengui una "rectificació" de la frontera francesa.

A Lloyd George no li ha dedicat el canceller tudesc sinó unes quantes frases de caràcter despectiu. El comte Hertling ha sigut quelcom més amable amb Mr. Wilson. Una per una ha examinat les catorze bases de la pau proposades pel president de la República nordamericana. S'ha dignat aprovar, amb certes reserves, les bases que li han semblat favorables a Alemanya; n'ha rebutjat altres, com la relativa a Alsàcia-Lorena; ha contestat amb vaguetats a punts tan essencials com el de Bèlgica, i ha deixat per compte de les seves aliades les qüestions que an aquestes afecten particularment, com la de les fronteres italianes i la dels Balkans. Per cert que el comte Czernin, en son corresponent discurs pronunciat el mateix dia, s'ha negat a precisar res sobre aquestes qüestions. Estem, doncs, ont estavem. Ni Berlín ni Viena volen concretar els seus objectius de guerra.

El comte Hertling, al final del

seu discurs, s'ha mostrat quasi insolent.

"Aquestes condicions de pau que ens presenta la Entente—ha vingut a dir—, no les prenem en ser o. Que ho pensin millor, i que ens en presentin altres de més raonables. I allavors, veurem."

En resum; el magre ple de la guerra torna als fronts de combat. La diplomàcia no pot resoldre'l. Altra vegada els canons tenen la paraula predominant.

A. ROVIRA VIRGILI

Qüestions d'actualitat

Intensificació del tràfec

El director d'Obres públiques ha dit als periodistes que havia rebut un telegrama de Oviedo en que se li participa que foren facturades amb destí a la fàbrica del gas de Madrid 302 tonelles de carbó.

Ha rebut telegrams dels enginyers interventors de l'Estat en les fàbriques de Barcelona, Beasain i Alts Forns comunicant que segueixen activant-se els treballs de construcció de vagons.

El tràfec de carbó per mar s'ha normalitzat, principalment als ports d'Asturies. El dia 25 varen sortir de Ovie-

Agencia de negocis matriculada

A CARREC DE

Pius Montero Amador

Arraval Robuster, 24, pral.-Reus

Cobro de llogaters. Administració de finques rústiques i urbanes.

Informes comercials i mercantils. Habilitacions.

Compte corrent amb els Bancs de Espanya i de Reus.

Investigacions particulars de tota classe. Confecció de tota classe d'expedients. Tramitació de tota classe d'assumptes Jurídics i administratius. Comissions i representacions.

do 2.273 tonelles, de San Esteban de Pravia 4.172 i de Gijón 3.272, sumant un total superior al total del mes de abril de l'any passat. El dia 27, la intensificació del tràfec de carbó va superar a les xifres anteriors.

Les subsistències

S'han rebut a la Comissaria d'Abastos noves relacions dels governadors sobre les existències d'articles de consum en les respectives províncies.

A la Corunya s'ha descobert que hi ha 1.169.858 kilos de mongetes.

Tot seguit s'ha preguntat quin era el consum d'aquest article a la Corunya, resultant que és solament de 85 mil kilos. L'enorme quantitat sobrant es destinarà a les províncies que en necessitin.

L'exportació de mongetes i llenties

El governador de San Sebastián ha rebut un telegrama del comissari d'Abastos ordenant li que comunicui als propietaris dels dipòsits de llenties de Irún i Fuenterrraja per a l'exportació que els posin a disposició de la Comissaria i si resisteixen que s'incanti de les existències.

El governador ha ordenat que siguin segellats els dipòsits, per a evitar subtraccions de les existències, que arriben a un milió de kilos de mongetes i un milió de kilos de llenties.

La importació de blat

Els representants de les cases navile-

res que es troben a Madrid s'han reunit a migdia a la Comissaria d'Abastos per a tractar de la importació de 350 mil tonelles de blat argentí i la seva distribució als ports del litoral.

El comissari ha sol·licitat dels navillers algunes dades que han ofert portar el dijous a una nova reunió en que se guiarà l'estudi dels aprovisionaments.

En Ricard Permanyer

Ha mort a Barcelona el conegut i prestigiós ex degà del Col·legi Notarial d'aquella capital, don Ricard Permanyer i Ayats, qui, enc que últimament s'havia confinat per voluntat pròpia en el retraïment, tingué un temps una significada actuació en la política, militant en les files del catalanisme intransigent.

Perteneixia el senyor Permanyer an aquella generació d'homes que feren de ses idees un fervorós credo polític, i al desencoratjament o els desenganys l'allunyaren de les luites actives. Es reclogué en la «Unió Catalanista», per maneixent fidel al lema del «Tot o res».

Es motiu de dol per a la nostra terra el que hagi desaparegut un home de ciència com en Permanyer, que constituïa la guia espiritual de molts dels que venen a continuar la seva brillant tradició.

A tota la seva família i de manera especial al seu germà Joan endrecem el testimoni sincer de nostre condol.

els cursos superiors, sempre que demostrin vocació especial;

g) Instalar bibliotèques i sales de lectura pel públic.

La indisciplina social del nostre caràcter, la manca de civisme, el poc respecte de les lleis, la indiferència per l'intervenció en la cosa pública, representen un mal que solament l'Escola pot resoldre. Si conseguissim que l'aula fos un laboratori de instrucció cívica, transformariem cap a la civilització el nostre caràcter. Per aconseguir-se això hem d'anar a establir el self-government en l'Escola, crear el Municipi escolar, aplicant-li el sistema admirable de Wil-Gill, perfectament aplicable al nostre temperament meridional. Es en les Ciutats Escolars, en el Municipi escolar, en la República Infantil (George) aon s'han de començar a fer els ciutadans, desenrotllant-los la iniciativa, la voluntat creadora, la responsabilitat, l'autodomini, el self government del caràcter.

V. ASSISTENCIA SOCIAL.

a) La màxima protecció a les institucions d'estalvi, mutualitat i beneficència que serà perfectament laica i sense cap caràcter humilitant;

d) Determinades lleis que permetin i facilitin les expropiacions i concedixin als Municipis la facultat de federar-se i d'establir funcions industrials.

III. POLITICA SOCIAL.

a) Fixació d'un salari mínim i limitació de la jornada de treball a vuit hores per als obrers municipals, imposant aquestes condicions en les bases de adjudicacions o subastes (que s'concediran preferentment a les associacions operàries idònees) i expressa interdicció dels treballs i obrers a preu fet;

b) Facultat del dret d'associació als obrers del Municipi i admissió dels sindicats operàries als concursos o subastes dels serveis que de moment no puguin ser municipalitzats;

c) Intervenció de les associacions obreres en la fixació de salaris i regulamentació general dels serveis entregats a particulars, i equivalent inspecció i vigilància del compliment estricte de les clausules dels contractes i segurs dels treballadors;

d) Instal·lació de Borses del Treball, i ampla latitud als tribunals industrials.

III. FINANCES.

a) Abolició íntegra de tots els im-

Per la llibertat dels presos polítics i socials

Convocats pel Centre d'Unió Republicana i presidits pel jove propagandista en F. Gil Vernet, assistirem ans d'ahir a una reunió que tingué lloc a l'Ateneu Obrer per a tractar de la forma de portar a terme una protesta contra la detenció de varis elements avençats de Barcelona, entre ells En Marcel·lí Domingo.

Hi assistiren representants de totes les entitats esquerranes locals i un regidor de la minoria radical i altre de la nacionalista republicana, acordant-se cursar els següents telegrams i nomenar una comissió composta d'un individu de cada una de les tendències republicanes allí reunides per a que organitzis tots aquells actes que cregui conuenients per a la consecució del fi que es persegueix:

«Presidente del Consejo de Ministros. Madrid.—Detención Marcelino Domingo y personalidades republicanas y obreras en estas circunstancias constituyen provocación espíritu democrático, representación Centros, Juventudes y periódicos republicanos, minorías nacionalista, radical, radical autonomista, republicana catalana Consistorio, respetuosamente pero energicamente protestan y piden por tranquilidad país devuelvaseles la libertad y concedan inmediatamente amplia amnistia.—Joan Brufau, presidente.»

«Ministros Ventosa y Rodés.—Madrid.—En representación entidades, juventudes y periódicos republicanos, ante detención injustificada Marcelino Domingo y elementos izquierdistas, pedimos por tranquilidad país devuelvan libertad concedase amplia amnistia. Caso de no concederse, ministros catalanes elevados usando plataforma Asamblea Parlamentarios no pueden figurar dignamente Ministerio repite procedimientos vieja política.—Brufau.»

Abans d'acabar, el senyor Gil Vernet oferí el Centre d'Unió Republicana a tots els reunits dient que la nova entitat ve a treballar per l'unió de tots els republicans.

ELS SUBMARINS, CORSARIS

Comuniquen de Vigo que'l vapor «Giralda» ha sigut detingut a trenta milles de guardia per un submarí alemany que no tenia nom ni número.

El capitá del «Giralda» refereix els següents d talls: «El submarí dispará sis canonades, i immediatament detingué el vaixell, i passaren a bordo del sumergible un oficial i sis mariners amb la documentació. Aquest oficial estigué detingut en el submarí des de les tres fins a les set de la tarda.

En aquest espai de temps, els mariners alemanys desembarcaren el vapor, important s'en inclús roba, objectes de ús particular i diner.

Al primer oficial li, sostragueren una anella que portava posada i que estava valorada en 1.500 pessetes.

Mentres aquest saqueig s'efectuava, passaven a certa distancia del «Giralda» vaixells amb distintes direccions.

A les set, varis mariners del submarí pujaren a bordo i col·locaren varies bombes, posant en llibertat al primer oficial, que prengué son lloc en un dels bots de salvament

A les sis del matí de l'endemá, dia 26, foren recollits, a 18 milles del port portugués de Viana, pel vapor «Cabo Menor», els 26 mariners del «Giralda» que embarcaren en les llanxes, els quals arribaren a Vigo a les dotze.

Els tripulants del submarí deixaren en record del fet una moneda alemanya, que entregaren al capitá.

Els mariners del «Giralda» han declarat que a bordo del submarí se parlava tota classe d'idiomes, inclús l'anglés i l'espanyol.»

També han sigut detinguts els vaixells «Cabo Santa Pola», «Cabo Prior», «Cabo Rocha» i «Menorquin».

Els tripulants del «Cabo Santa Pola», que embarcaren en una llanxa per a portar la documentació al submarí, tingueren que seguir an aquest unes cinc milles amb mar grossa, que'ls feu arribar verdaderament rendits.

BARCELONA EN ESTAT DE GUERRA

La situació

Els obrers

Segons noticies, ahir matí, excepte en les barriades de Sant Martí de Provençals i Sant Andreu de Palomar, entren a treballar en les fàbriques, major número d'obrers que el dia abans, sense haver-se registrat incidents dignes de menció.

Les precaucions

Foren quasi les mateixes que'ls dies anteriors, des de que's proclamá l'estat de guerra.

En la plaça de Catalunya prestaven servei forces de carrabiners i guardia civil.

Informes oficials

Segons nota facilitada pel governador civil a la premsa, en les primeres hores de la tarda d'ahir, disminuí en tots els districtes, excepte en el del Nord, el número d'obrers en vaga.

No ocorregué cap incident, realitzant-se en els comerços les vendes sense contratemps de cap especie.

Nota oficiosa

Ahir tarda es facilitá la següent en la Capitanía general:

«Els contramestres que s'han declarat en vaga es fundamen ten en trobar-se detingut el president del «Radium» Eduard Castro i el soci Josep Maciá, als que desitgen es posin en llibertat, tentant aixís solidaris de la conducta d'ambdós, que están el primer reclamant per un jutge de primera instancia i el segon per apareixer indicis d'alcancar li responsabilitat en l'assassinat del senyor Barret.

En general la marxa de les vagues ha millorat sensiblement, havent acudit al treball major nombre d'obrers, si bé continuen en actitud de resistencia alguns dels treballadors de les fàbriques de Gracia i el Clot. No obstant tota la població obrera ha procedit amb la major cordura, sense que hi hagi hagut la menor alteració de l'ordre en la via pública.

S'han imposat correctius als duenyos dels establiments que venen articles alimenticis a preus superiors als disposats per la Junta de Subsistencies.

També ha rebut el capitá general algunes denuncies contra determinats comerciants per infracció del bandol de les autoritats sobre subsistencies.

S'han rebut partes de tots els comandants dels cantons que guarneixen aquesta provincia manifestant que no ocorre novetat.»

Nou inspector de seguretat

El rei ha firmat un decret del ministeri de la Governació declarant cessant a l'inspector de seguretat de Barcelona don Adolf Riquelme Sánchez i altre nomenant per a dit càrrec al coronel de la guardia civil don Alfons Garcia Vivar.

Informació

Escuela de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

Table with meteorological data: Baròmetre correctit a 0°, Termòmetre (Màxima, Mínima, Ombra), Psicròmetre (Temperatura sec., Ídem humit.), Humitat relativa de l'aire, Tensió del vapor acuós, ANEMÓ (Direcció del vent, Velocitat del vent), Pluviòmetre, Evaporímetre, Estat del cel.

Senyor President de la Comissió de Foment:

Fa sis dies que ens queixavem de lo bruts i fastigosos que's trobaven els carrers adoquinats i deiem la manera de netejar-los amb facilitat. Lluny de complaure'ns s'ha seguit igual, i ara que han caigut de nou quatre gotes, s'ha empitjorat de tal manera, que ahir se feia difícil el pas per quasi totes les vies adoquinades.

Per a la neteja, ahir a la tarda feren sortir una manguera en lloc de les tres de que's disposa. De seguir aixís, la bruticia continuarà ensenyorida dels llocs més cèntrics de nostra ciutat.

D'aixó en tenim de protestar energicament, doncs havent hi medis de tindre nets els carrers empedrats, de cap manera podem passar en que estiguin tan indecents.

Lo mateix ha succeït amb el fang que hi ha amononat pels carrers, doncs com que no l'han tret, els carruatges es cuiden de tornar-lo a escampar, i ara están més malament que mai.

En el camí de l'Aleixar fa 15 dies que'l fang està amononat, i com és natural, allí està fet un corral, doncs entre munt i munt s'hi han format unes basses d'aigua corrompuda que és una delícia.

No li sembla, senyor president de la Comissió de Foment, que aixó ja és una broma pesada? Que no se'n dona vergonya de tindre ho tot tant abandonat? De que'n ta de la brigada eventual i de tota la brigada municipal? On és la matxaca que tenen de fer anar a arreglar?

Ha mort a Barcelona Na Josepa Batlle Rosich, esposa de D. Josep Ferré Mumbriu i germana de nostre volgut company en Anton Batlle, president del Foment Republicà Nacionalista.

Rebi l'amic Batlle i demés apreciable familia l'expressió més sincera de nostre condol.

Advertisement for Jaime Simó i Botarull, Advocate of the Courts of Reus and Tarragona, located at Robuster, 28.

En el saló cinematogràfic «Kursaal» tindran lloc avui extraordinaries sessions amb un programa de pel·lícules interessantis. Entre aquestes hi figuren el tercer i quart episodis de «Júdex», l'èxit més gran de la cinematografia.

Ha sigut prorrogat fins l'onze de febrer el plaç d'admissió de sol·licituts per a les oposicions al cos de Correus.

Ha sigut convocada per al dia 31 la Diputació provincial a fi de celebrar sessió a les onze del matí.

Advertisement for Banc de Reus de Descomptes i Préstams, offering various financial services and interest rates.

En el cafè concert «Novelty» instal·lat a la plaça de Catalunya, aquesta nit, després del concert ordinari, s'hi celebrarà el segon ball de disfresses.

La falta d'exportació de vins a França i de vaixells que carreguin per al Nord d'Europa ha creat una situació difícil en el port de Tarragona, quin moviment és cada dia més reduí, durant la passada setmana es despatxaren solament dos vaixells, que carregaren 531 bocois de ví, 1.280 sacs i 400 barrils d'avellada en gra, 60 sacs d'ametlla en crosta i 18 sacs d'ametlles en gra, 1.200 sacs de castanyes, 10 caixes de pinyons i 10 caixes de sabó.

FALTEN oficials, mitges oficials i aprendres d'ambdos sexes, per a construcció d'articles de pell. Col·locació fixa i ben retribuïda.

Intormarà ANDREU PUJOL, arraval baixa de Jesús, 51.—Reus, Inútil presentar-se sense bones referencies.

Es preparen sancions consignades en l'article 84 de la llei electoral sobre el vot obligatori, estant disposat el Govern a imposar el 2 per 100 de recarreg en la contribució i a descomptar el 1 per 100 als funcionaris que deixin de votar sense causa justificada.

El dia primer de febrer pròxim i hora de les onze, tindrà lloc en la casaquartel que ocupa la guardia civil a la veïna capital, la venda en pública subasta de les armes ocupades a infractors de la vigent llei de Caça.

Taller de Cerralleria d'obrers

JOAN ADSERA CAMPS Carrer d'Alegre, 17. - REUS Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagà, de Barcelona i reparació de les mateixes.

En el cas improbable de reunir-se nombre suficient de senyors regidors, aquesta nit l'Ajuntament celebraria sessió de primera convocatoria.

El dia 9 de febrer, a les onze del matí, en els baixes de la Delegació d'Hisenda d'aquesta provincia es posarà a la venta en pública subasta una bicicleta, procedent d'aprehensió de tabac de contrabandó, que es troba depositada en la Comandancia de carrabiners.

APRENENTS

Se'n necessiten per a un comerç d'aquesta plaça. Guanyaran desseguida. Raó: Llibreria de Josep Sans, arraval baix de Jesús, 6.

Devent-se procedir a la celebració de subasta pública per a contractar el servei de transport de la correspondència en carruatge d'anada i tornada diàriament entre l'oficina del ram de Falset i l'Estació fèrria de Marsá-Falset, baix el tipo màxim de 900 pessetes anyals i demés condicions, s'adverteix que s'admetran les proposicions fins el dia primer de març, a les 17 hores, i que l'obertura dels mateixos tindrà lloc en l'Administració principal davant el que fe de la matèixa, el dia 6 de març, a les onze.

Portes de ferro per a vendre

Se vendran unes portes de ferro amb un 25 per 100 de rebaixa del preu actual, les quals mideixen: d'altura, 3'40 metres, amb lo que enrota, i d'ample, 2'60 metres (i 2'65 junt amb les guies).

Per a informes en aquesta impremta. Per falta de majoria no pogué reunir-se ans d'ahir la Comissió provincial, la qual ha sigut convocada per son vis-president don Emili Folch per al dia 5 de febrer.

EL DEBATE, EL DIA, LA ACCION periódics de Madrid que diàriament publiquen cròniques de la guerra pels coneguts crítics Armando Guerra i Fernando Weyler.—Preu 1'50 al mes. Punt de subscripció a Reus: KIOSKO BORRELL, Plaça del Rei.

postos sobre genres de consum; desgració dels articles de primera necessitat; b) Impost progressiu sobre la renda improductiva; c) Arbitri municipal imposat sobre els terrenys incults i solars amb fatxada al carrer i sobre les cases o pisos desllogats; d) El problema magne de l'hisenda municipal es el de fer tributar als rics. Les reformes financeres comunals, topen amb l'oposició dels contribuents rics, produint se l'absurd de que hagin d'ésser la classe mitja i el proletariat els qui desproporcionalment nodreixin els recursos municipals. El sistema tributari actual, revela, en efecte, aquesta desproporció enorme i injusta entre el contingent contributiu de les classes baixes i el que aporten a l'hisenda comunal les altres classes. El dia que'ls rics compreguin o se'ls pugui obligar a tributar equitativament, la Ciutat tindrà la deguda potencialitat econòmica per a desenvolupar la seva vida i ben dotar els serveis municipals avui casi del tot abandonats vergonyosament.

científica i gratuita de les criatures fins a catorze anys. Cursos especials per als adolescents i per als adults, aplicant se els nous sistemes pedagògics que tomentaren l'escola sobre una base progressiva o graduada, Catalanització de l'escola primària; b) Educació civica; educació professional; educació tècnica o especialista, el hobby anglés, ço és: el desenvolupament de les facultats morals, intel·lectuals i manuals del jovent. c) Establiment de cantines escolars que assegurin, gratis, la distribució de refeccions, de vestuari i de calçat a les criatures, bé com de llibres i material escolar; d) Organització de l'ensenyança professional i industrial, amb el concurs de les associacions o gremis patronals i operaris; e) Estimular el desenvolupament físic i intel·lectual de la criatura per medi d'una ensenyança neutra, i creant jardins de l'infancia, gimnasis, balnearis, lliçons pràctiques a plè camp i en els establiments fabrils i científics; colonias escolars; f) Facilitar l'ingrés dels menors en

El dia primer de febrer pròxim i hora de les onze, tindrà lloc en la casaquartel que ocupa la guardia civil a la veïna capital, la venda en pública subasta de les armes ocupades a infractors de la vigent llei de Caça.

El dia 9 de febrer, a les onze del matí, en els baixes de la Delegació d'Hisenda d'aquesta provincia es posarà a la venta en pública subasta una bicicleta, procedent d'aprehensió de tabac de contrabandó, que es troba depositada en la Comandancia de carrabiners.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. PRAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada
Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell **NO** és un GRAMÓFON
— CATALEGES GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Exit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Relloteria. - Relloges de butxeca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

WALKER-BLUE

Marca ANCORA-ESTRELLA registrada

BLAU ULTRAMAR ANGLÉS EXTRA

Comprimint en sec en borsetes per a ús domèstic. No conté barreja; per lo tant, no taca la roba.
A granel, en barrils de 18 i 36 kilos i en paquets de 1, mig i quart de kilo, per a la indústria. Empleat per a la pintura, blanqueig, etc., etc.

De venda en tots els bons comerços: Descoñeu de les imitacions

Dipositaris a Espanya i Colonies: E. GALCERAN, s/c Girona, 124. Barcelona
Representant a Reus: JACINTO GILL, Martí Napolità, 8.

Basar «La ALIANZA» - Reus

Secció d'Objectes per a Regal

Ultimes novetats en Galeters, Jardineres, Gerros, Joiers, Jocs de café, Jocs entreines, Jocs de taula amb i sense estutx, Làmpares, Torretes, etc., en plata de llei, Plata Meneses i Plata Anglesa. Gran assortit en Figures artístiques de fang, marbre i pasta.

PREUS SENSE COMPETENCIA

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS
DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERC DE LA PLAÇA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 djl.	operacions	diner
Idem xequé.		
París idem.		
Berlín idem.		
Marsella vista.		
Hamburg vista.		

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Oper. claus.
440 Gas Reusense.	250	
540 Industrial Harinera.	500	
650 Banco de Reus de Descuentos i préstams.	500	
500 Obligacions Electra Reusense.	500	
25 Companyia Reusense de Tranvies, S.A.	250	
200 Idem id., Serie B.	500	
400 Electra Reusense.	500	
2600 Institut P. Mata.	2500	
500 Institut P. Mata.	500	
150 Empresa Hidrofòrica.	360'50	
520 Obligacions Manicemio Reusense.	500	
Carbuos de Teruel	500	
135 Pantán de Riudecanyes.	50	

DE REUS A TARRAGONA

9'57	10'30 m
12'54	13'27
14'30	15'05 m
18'08	18'35 c
20'50	21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10 c
12'17	12'53 m
16'36	17'14 m
19'25	20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17	surt 9'27	arriba 10'15 m
10'41	11'19	11'14
13'17	14'24	14'58 c
16'30	18'57	19'47 m
19'49	21'11	21'47 m
22'01		23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13	arriba 7'17 e	
6'30	surt 7'42	8'39 m
7'01	8'43	10'19 m
12'17	13'11	14'03 e
17'27	19'12	20'59 m

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22	arriba 11'22 c
13'35	20'05 m
17'59	22'03 m
20'30	0'22 m

SECCIÓ D'ÒPTICA

Gran assortit en tota classe d'articles perteneixents a aquest ram.—Gran varietat en montures per a Ulleres i Lentes en or, xapa or i níquel.—Garantitzem la puresa dels cristalls que la casa emplea en la confecció de les receptes dels Srs. Metges Oculistes.—Se fan compostures de totes classes.

PREUS ECONÒMICS

MERCERIA I NOVETATS

Alfred Llecha

Carrer de Monterols, 36.-REUS

Gran assortit, de les més altes novetats, en adorns per a vestits de senyora
Brodats i entredós, pel·leteria, perfumeria del país i estrangera, genres de punt, corbateria, elàstics, lliga-cames, bisuteria, moneders, i tots quants articles perteneixents al ram.

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
Vilafranca;	9'38
7'25	9'23 e
8'49	13'27 m
14'13	17'42 c
17'16	21'44 o
Vilafranca	20'37

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trash. Roda); arriba 9'23 m	
9'20	12'47 c
15'23	19'24 m
19'49	21'53 e

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30	arriba 9'46 m
8'29	12'29 m
11'56	20'17
15	17'58 c

Sortides de Reus (Arraval Robuster):

Tren n.º 24 a les 7'50	Tren n.º 25 a les 9'20
12	23
16	18'44

Sortides de Salou:

Tren n.º 24 a les 7'50	Tren n.º 25 a les 9'20
12	23
16	18'44

AVIS.—Els dies festius no circularà el tren que surt de Reus a les 10, pero en canvi circularà el de les 15 i el de les 17'05 i el que de Salou surt a les 16.

Els diumenges i dies festius s'expandiran bitllets d'anada i tornada a 60 cèntims per a tots els trens del dia de la expedició.

LÍNIA DE VALÈNCIA

Surten de Salou per a València

6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).
--

Arriben a Salou de València

4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Gran Servei d'Autos i Carruatges

De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVILS		CARRUATGES	
MONTROIG	REUS	REUS	MONTROIG
A les 7	A les 11	A les 8	A les 4
12'30	4'30		

PUNTS DE PARADA:

- Montroig, Casa Sabatè.
- Montroig, Café de la Plaça.
- Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria de Baldrich.

IMP. SANJUÁN - REUS

Els cafes GIL

ON: ELS DE MÉS FORTALESA
ON: ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

JULI SANZ BLANCO

Agent de negocis matriculat
Ex-Substitut del Registre de la Propietat

Gestió ràpida d'assumptes jurídics administratius.—Presentació de documents en els Registres de la Propietat i Oficines liquidadores de drets reials.—Examen de finques i censals en dits Registres.—Col·locació de capitals amb hipoteca.—Redempció de censos de l'Estat.—Cobro de crèdits.—Pago de contribucions.—Administració de finques.—Tramitació de tota classe de documents en les Oficines públiques i organismes oficials, etc., etc.

Despatx. Carrer Sant Joan 2, 2 on 2ª.-REUS

EICAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÓNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.
ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

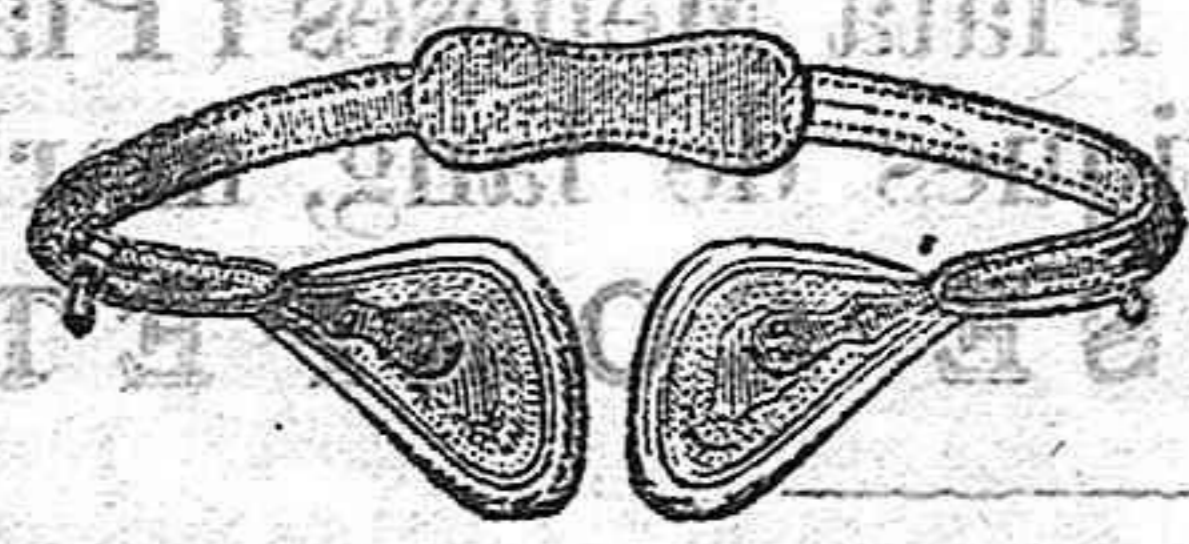
agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

És indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA

Arraval de Santa Agna, número 80

REUS

LA CRUZ ROJA

Antic i acreditat establiment de Ortopedia, fundat en 1896, per don JOSEP PUJOL

A questa casa té a la venda un gran assortit de Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació de les hernies per cròniques i rebels que siguin.

- Petits Braguers de cauxú per a la prompta curació dels tendres infants.
- Especialitat en aparells articulats fabricació de la casa, aplicats per persona competent amb molts anys de pràctica en la mateixa.
- Faixes hipogàstriques per a carretgir la obeitat, dilatació i abultament de ventre.
- Tirants homoplàstics per a evitar el carregament d'espatlle.
- Confeció de tota classe d'aparells d'Ortopedia Gran assortit en lentes i ulleres per a la vista miope i vista cansada. Binoques de teatre i campanya i tot o concernent al ram de Òptica, Cirurgia i Ortopedia.

DISPONIBLE

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT
DE REUS A TARAGONA
Carrer de la Pradó, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ
Plassa de Prim REUS

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL
Carrer del Galló, 4 REUS

Claudi Borrás

DENTISTA
EXTRANJERS
Plaça Constitució, 13 REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS
Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÓMICS
Cami de Riudoms REUS

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 74
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).
REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 122, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH
Se renta i teyeix total classe de roba. S'utilitza el planxat electric.
Galanes, 7 REUS

"LA CRUZ ROJA" (CASAFUNDA) MONTEROLS, 16

(DA EN 1890) (A costat del fabricant de gorres de teatre París)

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES
Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER
EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESUS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverosímils
La casa millor assortida en trajos per a nens
Portal de Jesús, 1. - REUS

Esteve Massagué

COMISIONS-REPRESENTACIONS
SANT LLORENS, 8, 3. REUS

DISPONIBLE

DISPONIBLE

TARIFES

per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	2'50	3'75	5'00	10'00	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi
	3'50	5'25	7'00	14'00	
	0'50	0'75	1'00	2'00	

El remitent, anunci de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Per anunciar més de 500 import segons tarifa, costará l'import de l'import de 10 céntims per inserció.

AVIS.—S'admeten anuncis extraordinaris fins a l'esti de la nit.

Fàbregas i Recasens

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELÈFONS) 2248 i 2453 BARCELONA